સુપ્રભાતમ્

સુરેશ પ્રા. ભટ્ટ
ફોન : ૨૩૨૨૬૨૫૧

હારે છે સજ્જનો, દુર્જનોનો વિજય થાય છે,
નિર્દોષ હારે, ગુન્હેગારોનો વિજય થાય છે,
વિજય થાય છે કૌભાંડીનો, સાચો મરે ભૂખે -
આજે અસત્યનો, સત્ય પર વિજય થાય છે.
(વિજયા-દશમી)

હાઈકુ

ખરડાયેલું!
કૌભાંડ ના કાદવે -
ખીલ્યું કમળ..
(પ્રમુખ જ અ-નીતિન)

ચોંટ્યા શરીરે,
વીર (ખાયકી) ભદ્રો
ચૂસે ભારત..
(કૌભાંડી ઇતડાં)

ચિંતન

દુર્મંત્રી રાજ્યનાશાય ગ્રામનાશાય કુંજરઃ ।
શ્યાલકો ગૃહનાશાય સર્વનાશાય માતુલઃ ॥

'ખરાબમંત્રી રાજ્યનો નાશ કરનાર સાબિત થાય છે, અને ખરાબ-બગડેલો હાથી (સલાહકાર) જનસમુદાયનો નાશ કરે છે, સાળો બહેનના ઘરનો જ નાશ કરે છે અને મામો બધી રીતે - બધાનો નાશ કરે છે.'

કરૂણાનિધિનો સમગ્ર પરિવાર-ભાઇઓ-જમાઇઓ-મામી-માસાના તમામ કુટુંબીજનોનો પક્ષ-સંગઠન રાજ્યમાં સરકાર ચલાવે જ છે. કેન્દ્રમાં પણ 'ટેકા'માં સરકાર ચલાવે જ છે. કેન્દ્રમાં પણ 'ટેકા' માં ટકી ગયા હતા.. પરિવારજનો જ ઘર-પરિવારનો નાશ કરે છે. સ્પેક્ટ્રમ અને અન્ય ખાયકીને કારણે બધો પરિવાર જેલમાં સ્નેહ સંમેલન ગોઠવે છે.

કાશ્મીર વારસાગત ગાદીપતિઓએ ખોખલું બનાવ્યું, દિલ્હીના સરકારી જમાઇ અને પૂર્વપ્રધાનોના સંતાનો - ખાયકીની ખાણો ખોદવામાં પડ્યા છે.

પીએમઓ કચેરી કોઇની સલાહ-સૂચના-માર્ગદર્શન પ્રમાણે જ ચાલતી હોય તો બિચારા મૌન પ્રધાનમંત્રી 'વિનાશ' જોયા વિના બીજું શું કરી શકે?

ભારત આજે આવા સંબંધીઓનાં સકંજામાં છે - સૌ તિજોરી ફોલી ખાય છે. સર્વનાશ નિશ્ચિત છે.

સુવિચાર

- જ્યાં સુધી મન અસ્થિર હોય, અને બુદ્ધિ ચંચળ હોય ત્યાં સુધી ગમે તેવા સિધ્ધ સાધુ કે ઉત્તમ ગુરૂનો સત્સંગ મળે તો પણ લાભ થતો નથી - **રામકૃષ્ણ પરમહંસ**
- આપણી આંખ અપવિત્ર વસ્તુ જોઇ લે પણ તેની છાપ મન પર જ ન પડવા દો, આપણા કાન ભલે અપવિત્ર સાંભળી લે પણ તેનો પડઘો હૃદય સુધી ન પહોંચવા દો - **રામકૃષ્ણ પરમહંસ**
- મનના હાથીને બુદ્ધિના અંકુશમાં રાખો - **રામકૃષ્ણ પરમહંસ**
- વિશ્વાસ જીવન છે, અવિશ્વાસ મૃત્યુ - **રામકૃષ્ણ પરમહંસ**
- સંસાર માયાઓ વચ્ચે રહીને પણ જે નિર્લેપ રહે તે જ સાચો સંત- **રામકૃષ્ણ પરમહંસ**
- વહાણ પાણીમાં રહે તેવો વાંધો નથી પણ વહાણમાં પાણી ન ભરાવું જોઇએ, એ જ રીતે માણસ સંસારમાં રહે તેનો વાંધો નથી પણ સંસારમાં ડૂબી ન જવાય - **રામકૃષ્ણ પરમહંસ**

બોધ કથા

આપણી સાચી સમૃધ્ધિ, મૂડી, મિલ્કત શુ છે એ જ આપણને ખબર નથી. પૈસા ભેગા કરવા એ જ આપણી મનોદશા છે નહીં સલમાન ખૂર્શીદ જેવા પ્રધાનને વિકલાંગનું ટ્રસ્ટ ચલાવવાની જરૂર શું - પોતાની પ્રધાન તરીકેને 'સેવા' જ શું પુરતી નથી અને તેની પત્ની માત્ર ખુર્શીદનો સમય સાચવે તો ય ઘણું! પણ એમનો મૂળ ઉદ્દેશ જ 'જુદો' હોય છે.

એક યાત્રીઓથી ભરેલ જહાજમાં કાણું પડ્યું. કેપ્ટને ભર દરિયે 'ડૂબવાની' શક્યતા જાહેર કરી. સેફ્ટીના સાધનો માટે પડાપડી થઇ. કોઇ 'કિંમતી' સામાન બચાવી લેવા 'બાંધવા' લાગ્યા. ડૂબવાનું નિશ્ચિત હતું. મધદરિયો હતો.

એક મહાત્મા પથારી પર આરામથી સૂતા હતા. દોડાદોડી-કીકીયારી-ડખો સાંભળી બેઠા થયા. હકીકત જાણી.

એક યુવાને પીઠ પાછળ બચાવ માટે કોથળી બાંધી હતી. એણે સંતને પૂછ્યું. તમે તમારો કિંમતી સામાન બાંધી લીધો?

સંત સ્મિત સાથે માર્મિક જવાબ દીધો. હું જેને મૂલ્યવાન સમજું છું એ મારી ભીતર જ છે મને તરતાં આવડે છે હું ડૂબીશ નહીં.

યુવક ખાસ કંઇ સમજ્યો નહીં.

નોબેલ પ્રાઇઝ : કોણ ? કહા ? કોન? કૈસે ?

કોફી હાઉસ
- ઉત્સવ પરમાર

ઇનામ મળે એ કોને ના ગમે? અને જ્યારે એ ઇનામ ૧.૨ મીલીયન ડોલર જેટલું મારબર હોય ત્યારે કોને નહિ? દર વર્ષે ઓક્ટોબરમાં તેની જાહેરાત થાય છે અને વિશ્વભરમાં તેની ચર્ચાના દોર શરૂ થઇ જાય...

૩૧ મીલીયન સ્વીડીશ ક્રોના (આજે ૨૬૫ મીલીયન ડોલર) જેટલી સંપત્તિ પોતાની વસીયતમાં છોડીને જનાર ડાઇનામાઇટના શોધક, શાસ્ત્રોના વ્યાપારી, ૧૭ વરસની ઉંમરે ૫ ભાષા જાણકાર અને જેને અખબારો એ મર્ચન્ટ ઓફ ડેશ કહ્યો, તે આલ્ફ્રેડ નોબેલના નામ પર અપાય છે.

નોબેલની વસિયત મુજબ સ્વીડીશ એકેદમી ઓફ સાયન્સ, ફિઝિક્સ અને કેમેસ્ટ્રીની કેરોલીન ઇન્સ્ટીટ્યુટ મેડીસીન માટે, એકેડમી ઓફ સ્ટોકહોમ સાહિત્ય માટે નોબેલ પુરસ્કાર માટે પસંદગી કરશે જ્યારે નોર્વેજિયન સરકાર દ્વારા ચયનિત ૫ સભ્યોની સમિતિ શાંતિ પુરસ્કારોની ઘોષણા કરે છે. ઇકોનોમિક્સ માટેનું ઇનામ વસિયતનો હિસ્સો નહતો પણ પાછળથી ૧૯૬૯ માં સ્વીડીશ એકેડેમી ઓફ સાયન્સ દ્વારા આપવામાં આવે છે જેનું બેંક ઓફ સ્વીડન દ્વારા ફન્ડિંગ કરવામાં આવ્યું.

નોબેલ શાંતિ પુરસ્કાર નોર્વેની રાજધાની ઓસ્લોમાં આપવામાં આવે છે, જ્યારે અન્ય અવોર્ડસ સ્વીડનમાં સ્ટોકહોમમાં આપવામાં આવે છે.

અત્યાર સુધીમાં ૧૯૧૫માં એક્સ રે ડીફ્રેક્શન ટેકનોલોજીની શોધ માટે પોતાના પિતા સાથે ફિઝીક્સનું નોબેલ પ્રાઇઝ જીતનાર વિલિયમ લોરેન્સ બ્રેગ સૌથી યુવા નોબેલ લોરિયેટ છે. નોબેલ પ્રાઇઝ મળ્યું તે વખતે તેની ઉંમર : માત્ર ૨૫ વર્ષ. અને હાલના વર્ષોમાં જીતવા સૌથી વયોવૃધ્ધ નોબેલ લોરિયેટ ૧૯૮૬ના મેડિસિન નોબેલ પ્રાઇઝનાં વિજેતા ડો. લેવી મોન્ટાલ્સીની છે, જેમને એપ્રિલ ૨૦૧૨માં ૧૦૩ મો જન્મ દિવસ ઉજવ્યો.

યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરિકા સ્વાભાવિક રીતે જ ૩૦૦ કરતા વધુ પ્રાઇઝ જીતીને આ રેસમાં આગળ છે જ્યારે યુ.કે. અને જર્મનીના ખાતે ૧૦૦ કરતા વધુ પ્રાઇઝો બોલે છે. સ્વીડન અને સ્વિટ્ઝરલેન્ડ ૨૦ કરતાં વધુ અને ઇટલી, કેનેડા, જાપાનના નામે પણ ઘણાં પારિતોષિક છે. નોબેલ પુરસ્કારોમાં ઇન્ડિયાનું રિપોર્ટ કાર્ડ કેવું છે? ભારતનું જ નાગરિકત્વ હોય એવા માત્ર ૫ અને ભારતીય મૂળનાં હોય એવાં ૪ તથા બ્રિટીશ રાજ વખતે ભારતમાં જન્મ્યા હોય એવાં ૨. ૧૯૪૮માં નોબેલ પીસ પ્રાઇઝ યોગ્ય ઉમેદવારનાં અભાવમાં આપવામાં આવ્યો નહોતો. જાન્યુઆરી, ૧૯૪૮માં ગાંધીજીની હત્યા થઇ હતી. ૧૯૩૯ થી ૧૯૪૮ સુધીમાં ગાંધીજીનું નામ ૫ વાર નોમિનેટ થયું હતું. મરણોત્તર પુરસ્કાર આપવાની પ્રથા નથી. માત્ર ચાર જ વ્યક્તિઓ એવી છે, જેમને ૨ નોબેલ પ્રાઇઝ મળ્યો છે. ૧૯૦૩માં ફિઝિક્સ માટે અને ૧૯૧૧માં કેમેસ્ટ્રી માટે મેડમ ક્યુરી - ૧૯૫૪ માટે અને ૧૯૬૨માં શાતિ માટે લિનસ પોલીંગ, ૧૯૫૬ અને ૧૯૭૨માં ફિઝિક્સ માટે જોન બારડીન અને ૧૯૫૮ અને ૧૯૮૦માં ફ્રેડરિક સેન્ગર કેમેસ્ટ્રી માટે નોબેલ પ્રાઇઝ મળ્યા.

ઇન્ટરનેશનલ કમિટી ઓફ ધ રેડક્રોસ ને ૧૯૧૭, ૧૯૪૪, ૧૯૬૩ એમ કુલ ૩ વખત નોબેલ પ્રાઇઝ મળેલ છે.

ખુદ ૨ વ્યક્તિગત નોબેલ જીતનાર મેડમ ક્યુરીનું પરિવાર અલ્ટીમેટ જીનિયસ હોવું જોઇએ. ૧૯૦૩માં તેમના પતિ, ૧૯૩૫ માં તેની દીકરી અને જમાઇ તથા ૧૯૬૫માં તેમનો અન્ય જમાઇ અલગ અલગ ક્ષેત્રોમાં નોબેલ પારિતોષિક જીત્યા. ટોટલ સ્કોર : ૫. આ રેકોર્ડની બરાબરી તપાસીએ તો ૧૯૪૭ માં મેડિસીન ક્ષેત્રે કોરી દંપત્તિ તો ૧૯૦૬માં ફિઝિક્સમાં નોબેલ પ્રાઇસ જીતનાર જે.જે.થોમસનનો પુત્ર ૧૯૩૭ માં તે જ ક્ષેત્રમાં નોબેલ પ્રાઇઝ જીત્યો. ૧૯૧૫માં બ્રેગ પિતા-પુત્રની જોડી નોબેલ પ્રાઇઝ જીતી ગઇ તો ૧૯૧૫ અને ૧૯૭૫માં અનુક્રમે બિલ્સ બોહર અને તેનો પુત્રનો નમ્બર લાગ્યો. રામન ઇફેક્ટથી ફિઝિક્સની દુનિયામાં પોતાનું નામ અમર કરી જનાર ૧૯૩૦નાં નોબેલ પ્રાઇઝ વિજેતા ડો. સી.વી. રામન, ૧૯૮૩માં ફિઝિક્સનું નોબેલ પ્રાઇઝ જીતનાર એસ. ચંદ્રશેકરના કાકા થાય.

> પુરસ્કાર વૈશ્વિક છે માટે વિવાદો પણ વૈશ્વિક રહેવાના. વધુ એક વાર આ વર્ષે પણ પુરસ્કારોની જાહેરાત થઇ ચૂકી છે, ગુજરાતી અખબારોમાં છેલ્લેથી બીજા પાને નામો છપાય છે - પ્રસિધ્ધિની ચર્ચા થાય છે, સિધ્ધિની નહિ - ભારતની સ્થિતિ વિષે સહાનુભૂતિ રાખવાની અને ભવિષ્ય માટે આશાઓ જન્મવાની ચર્ચા!!

આ પ્રતિષ્ઠિત સમ્માન કે ઠુકરાવનાર બે વિરલા છે : એક છે પ્રખ્યાત અસ્તિત્વવાદી કે રેવોલ્યુશનરી વિચારક - લેખક જ્યો પોલ સાર્ત્ર જેને સાહિત્યનો પુરસ્કાર એમ કહીને ઠુકરાવ્યો હતો કે એક લેખકે પોતાની જાતને સંસ્થા બનતા રોકવો જ જોઇએ પછી ભલે એ ઘટના સૌથી સન્માનીય સ્વરૂપમાં જ કેમ ના ઘટતી હોય. અને બીજો તે લ દયુક થો જેણે વિયેટમાનની અશાંતિનો હવાલો આપી ૧૯૭૩નું નોબેલ પીસ પ્રાઇઝ નકાર્યું હતું.

આંગ સાન સુ કી ને ૧૯૯૧માં નોબેલ પીસ પ્રાઇઝ મળ્યું ત્યારે તે બર્મામાં હાઉસ અરેસ્ટ હતા. તેના બાળકો એ પુરસ્કાર સ્વીકાર્યો. વીર વરસ પછી આઝાદી બાદ ૨૦૧૨ માં સુ કીએ પોતાની સ્પીચ આપી.

છેલ્લા ૧૧૧ વર્ષોથી અપાતા આ પુરસ્કારોની આસપાસ વિજ્ઞાન, ઇતિહાસ અને અર્થશાસ્ત્રનાં કેટલાક કેન્દ્રો સ્થિર થયા છે. માનવીય પ્રયાસો અને તર્કની આ સૌથી ઉમદા સરાહના છે. ૧૯૦૧ થી ૨૦૧૨ સુધી ૫૫૫ પ્રાઇઝ સાથે ૮૬૩ નોબેલ લોરિયેટ સન્માનિત થઇ ચુક્યા છે. જેમાંથી ૪૪ સ્ત્રીઓ છે. વિજેતાઓની સરેરાશ ઉંમર ૫૯ વરસ છે.

પુરસ્કાર વૈશ્વિક છે માટે વિવાદો પણ વૈશ્વિક રહેવાના. વધુ એક વાર આ વર્ષે પણ પુરસ્કારોની જાહેરાત થઇ ચૂકી છે. ગુજરાતી અખબારોમાં છેલ્લેથી બીજા પાને નામો છપાય છે - પ્રસિધ્ધિની ચર્ચા થાય છે, સિધ્ધિની નહિ - ભારતની સ્થિતિ વિષે સહાનુભૂતિ રાખવાની અને ભવિષ્ય માટે આશાઓ જન્મવાની ચર્ચા!! કોઇ ભારતીય મૂળનો વિજેતા હોય તો દેશમાં દિવાળી બાકી તો સબ ચલતા હૈ...!! હેય ઇશ્વર! ભારતમાં વિજ્ઞાનની રાજકીય સરહદો ક્યારે મટશે? ત્યાં સુધી... ખબરો વાંચતા રહો... દેશ પર દયા કરતા રહો...! એ આપણો રાષ્ટ્રીય ધર્મ છે... બોલો ભારત માતા કી...

આજના દિવસનો મહિમા

- ભાનુપ્રસાદ એસ. દવે

૨૬મી ઓક્ટોબર

- હડકવા, કોલેરા, પ્લેગ વગેરે રોગોની રસીના શોધક વાલ્ડમેર હાફકીનનો જન્મ ઇ.સ. ૧૮૬૦માં થયો. કોલેરા વિરોધી રસીની સમગ્ર વિશ્વમાં કદર થઇ. પ્લેગ રિસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યુટ જેને હાફકીન ઇન્સ્ટીટ્યુટ નામ આપ્યું. માનવતાવાદી વૈજ્ઞાનિકનું ૨૬/૧૦/૧૯૩૦માં અવસાન થયું.

- ૧૭૯૯ - પ્રસિધ્ધ ભક્ત વીરપુરવાળા જલારામનો જન્મ.
- ૧૯૧૧ - ફિલસૂફ ઉપનામ ધારણ કરનાર રીનુભાઇ પટવાનો જન્મ.

- ચિત્રકાર વિલિયમ હોગર્થનું અવસાન.
- ૧૮૯૮ - ગુજરાતમાં મિલ ઉદ્યોગના સ્થાપક રણછોડલાલ છોટાલાલનું અવસાન.
- ૧૯૧૯ - ઇરાનનો સ્વાતંત્ર્યદિન.

ચંદ્રયાન-૨ નું પ્રક્ષેપણ ઇસરો દ્વારા કયા વર્ષે કરવામાં આવશે?

વિષય : વિજ્ઞાન

(૧) ચંદ્રયાન-૨ ના અભિયાન માટે અત્યાર સુધી ઇસરોએ કેટલા ભારતીય પેલોડના પ્રસ્તાવો મળ્યા છે?
(અ) ૨૫ (બ) ૩૬ (ક) ૨૬ (ડ) ૩૦

(૨) ચંદ્રયાન-૨ નું અભિયાન બીજા કયા દેશ સાથે મળી તૈયાર કરી રહ્યું છે?
(અ) જાપાન (બ) ચીન (ક) રશિયા (ડ) અમેરિકા

(૩) ભારતે પર્યાવરણના અભ્યાસ માટે કયા દેશના સંયુક્ત સહકાર દ્વારા તૈયાર થઇ રહેલો મેઘા ટ્રોપિકલ સેટેલાઇટ આગામી વર્ષ લોન્ચ કરવાની યોજના છે?
(અ) ફ્રાન્સ (બ) જાપાન (ક) રશિયા (ડ) અમેરિકા

(૪) ચંદ્રયાન-૨ નું પ્રક્ષેપણ ઇસરો દ્વારા કયા વર્ષે કરવામાં આવશે?
(અ) ૨૦૧૧-૧૨ (બ) ૨૦૧૪-૧૫
(ક) ૨૦૧૫-૧૬ (ડ) ૨૦૧૨-૧૩

(૫) શાના પરિવર્તનનો અભ્યાસ કરી રહેલાં વિજ્ઞાનીઓ
(અ) ભૂસ્તરીય (બ) જળવાયુ (ક) અવકાશીય (ડ) ઉપરોક્ત ત્રણેય

(૬) ડાયાબિટીશના દર્દીઓ માટે સુંઘીને લેવાનું ઇન્સ્યુલીનનું નામ શું છે?
(અ) ડાયેકેર (બ) આઇન
(ક) અર્કેજ્જા (ડ) આલેસા

(૭) ડાયાબિટીસના દર્દીઓ માટે સુંઘીને લેવાના ઇન્સ્યુલીન કેટલા સમયમાં અસર બતાવે છે?
(અ) ૧ કલાક (બ) ૨૦ થી ૪૦ મિનિટ
(ક) ૨ થી ૫ મિનિટ (ડ) ૧૨ થી ૧૫ મિનિટ

(૮) સૌપ્રથમ કઇ સાલમાં ડાયાબિટીસના દર્દીઓ માટે સૂંઘવાની દવા તૈયાર થઇ હતી?
(અ) ૨૦૦૬ (બ) ૨૦૦૭
(ક) ૨૦૦૮ (ડ)૨૦૦૩

(૯) ડાયાબિટીસના દર્દીઓ માટે સુંઘીને લેવાના ઇન્સ્યુલીનને કઇ સાલમાં બજારમાંથી હટાવી લીધું હતું?
(અ) ૨૦૦૬ (બ) ૨૦૦૭ (ક) ૨૦૦૮ (ડ) ૨૦૦૯

(૧૦) પ્લાસ્ટિકના કચરાને બાળવાથી જે ગેસ નીકળે છે તે કયા કેન્સરનું કારણ બની શકે છે?
(અ) લોહીનું કેન્સર (બ) જડબાનું કેન્સર
(ક) ફેફસાનું કેન્સર (ડ) સ્તન કેન્સર

(૧૧) વૈજ્ઞાનિકોએ માટીમાં મળી આવતાં કેટલાં જીવાણુઓને શોધી કાઢ્યા છે કે જેની જોડથી પ્લાસ્ટિકનું વિઘટન થઇ શકે છે?
(અ) ૫૦ (બ) ૬૦ (ક) ૩૦ (ડ) ૭૫

(૧૨) પ્લાસ્ટિકનો નાશ કરવામાં જીવાણુઓની શોધથી પ્લાસ્ટિકને કેટલા ટકા સુધી વિઘટિત કરી દે છે?
(અ) ૨૪% (બ) ૨૫% (ક) ૭૫% (ડ) ૮૦%

(૧૩) ગંગોત્રી હિમખંડ છેલ્લા ૩૦ વર્ષમાં કેટલા કિ.મી. ઓગળ્યો છે?
(અ) ૧.૫ (બ) ૨.૫ (ક) ૩.૫ (ડ) ૪.૫

(૧૪) ગંગોત્રી હિમખંડ છેલ્લા ૧૦ વર્ષમાં કેટલા પીગળ્યો હતો?
(અ) ૫ થી ૧૦ (બ) ૧૫ થી ૨૦ (ક) ૨૦ થી ૩૦ (ડ) ૩૦ થી ૪૦

(૧૫) રક્ત પરિક્ષણની ટેકનિક વિકસાવ્યા બાદ મહિલાઓમાં કયા કેન્સરની જાણકારી મેળવી શકાય છે?
(અ) મગજનું કેન્સર (બ) ફેફસાંનું કેન્સર
(ક) સ્તન કેન્સર (ડ) જડબાનું કેન્સર

● વિવિધા ●

વિષય :- વિશિષ્ટ પ્રતિભાઓ : નામ, ક્ષેત્ર અને વિશિષ્ટ નોંધ

- રજની કોઠારી **(રાજ્યશાસ્ત્ર)** : 'રાઇટ લાઇવલિ હૂડ' એવોર્ડ વિજેતા
- રણછોડલાલ ઉદયરામ **(સાહિત્ય)** : નાટ્યકાર
- રણજીતરામ વાવાભાઇ મહેતા **(ઉદ્યોગ)** : મિલ-ઉદ્યોગના સ્થાપક
- રણજીતરામ વાલાભાઇ મહેતા **(સાહિત્ય)** : ગુજરાતની અસ્મિતાના આદ્યપ્રવર્તક
- રણજીતસિંહ જામ **(રમતગમત)** : રાજવી ક્રિકેટર
- રત્નમણિરાવ જોટ : **(ઇતિહાસ)** : ગુજરાતના ઇતિહાસકાર
- રવિશંકર મહારાજ **(સમાજસેવા)** : મૂકલોક સેવક
- રવિશંકર રાવલ **(ચિત્રકલા)** : કલાગુરૂ
- રસિકલાલ પરિખ **(સાહિત્ય)** : બહુશ્રુત વિદ્વાન
- રંગ અવધૂતજી **(અધ્યાત્મ)** : દત્ત સંપ્રદાયનાં સંત
- રાજેન્દ્રસિંહ (જનરલ) **(સંરક્ષણ)** : ભારતીય સેનાનાં પૂર્વ સરસેનાપતિ
- રામદાસ કિલાચંદ **(ઉદ્યોગ)** : દાનવીર ઉદ્યોગપતિ
- રામનારાયણ વિ. પાઠક **(સાહિત્ય)** : કવિ, વિવેચક, વાર્તાકાર
- રિહેન મહેતા **(રમતગમત)** : કિશોર તરૂણવીર
- રૂબિન ડેવિડ **(પ્રાણીવિદ્યા)** : અમદાવાદ પ્રાણી સંગ્રહાલયના પૂર્વ સુપ્રિટેન્ડેન્ટ

● ગયા સપ્તાહનો સવાલ...?

સવાલ - રોબર્ટ વાઢેરા પર કંઇ કંપનીને આર્થિક રીતે મોટો ફાયદો કરાવ્યાનો આક્ષેપ છે?
જવાબ - ડી.એલ.એફ

● સાચો જવાબ આપનાર પત્રમિત્રો :-

(૧) પંકજ આર. પ્રજાપતિ : ઉવારસદ
(૨) જયેન્દ્રભાઇ પાઠક : ઇન્ફોસીટી જુ. સાયન્સ કૉલેજ
(૩) નટુભાઇ દરજી : પેથાપુર
(૪) મૂળજીભાઇ પરમાર 'દધિ' : સે-૭
(૫) ઋજિત રાવલ : સે-૭બી
(૬) મહેશભાઇ જાદવ : સે-૩૦
(૭) આકાશ જી. પટેલ : સે-૩૦

● પૂછું એક સવાલ...?

(૧) ધાર્મિક એસ. પટેલ : સે-૨૦થી
પ્રશ્ન - મેક્સિકો દેશની શોધ કોણે કરી હતી?
જવાબ - ઇ. સ. ૧૫૧૩ માં સ્પેઇનના કોર્ટેઝે
(૨) નિનાદ ઠક્કર : સે-૪થી
પ્રશ્ન - રશિયાની પાર્લામેન્ટને શું કહે છે?
જવાબ - ડ્યૂમા (ફેડરલ કાઉન્સિલ)
(૩) ધ્રુવ એમ. પટેલ : સે-૨૬થી
પ્રશ્ન - ચીનનું રાષ્ટ્રીય ચિન્હ શું છે?
જવાબ - અગ્નિ ફૂંકતો રાક્ષસ (ડ્રેગન)
(૪) લમ્હા જાદવ : સે-૩૦થી

(અનુસંધાન પાના નં. ૬ પર)

સચ્ચાઈ

મનુએ ચોરી કરી ન હતી. તોય એનો ભાઇ કહે, "તેજ મારી પેન ચોરી છે. " તમે જ કહો મનુને કેવું લાગે? શું કરે?

શીલાએ કબાટની ચાવી ખોઇ નહોતી એનાં બા કહે, "તેં જ ચાવી ખોઇ નાખી છે."

તમે જ કહો, શીલાને કેવું લાગે? શું કરે?

તમે સાચા હો ને કોઇ કહે, "તમે ખોટાં છો." તો તમે જ કહો તમને કેવું લાગે? શું કરો?

ચૂપ રહેવું તે બરાબર નહીં. પણ સચ્ચાઇને વળગી રહેવું.

મહારાષ્ટ્રની નિશાળના એક વર્ગમાં શિક્ષકે

વિદ્યાર્થીઓને કહ્યું, "વ્હાલાં બાળકો, હું લખાવું તેમ શ્રુતલેખન લખતા જાવ."

વિદ્યાર્થીઓ લખવા લાગ્યા. પછી બધાંની નોટ તપાસતાં બાળ નામના વિદ્યાર્થી પાસે આવ્યા અને બે શબ્દો પર ચોકડી મારી બે માર્ક્સ ઓછા આપ્યા.

બાળ કહે, "સાહેબ, આપે ચોકડી મારી છે તે શબ્દોની જોડણી સાચી જ છે. ખોટી નથી. મને પૂરા માર્ક્સ આપો."

શિક્ષક કહે, "હોંશિયારી, ના કર, ફકરામાં 'સંત' શબ્દ આવે છે, તેં 'સન્ત' લખ્યું છે, તે ખોટું છે. અને વિચિત્ર લાગે છે."

"સાહેબ, મેં લખ્યું છે તે જોડણી સાચી છે. મહેરબાની કરીને પૂરા માર્ક્સ આપો."

એમાં તકરાર પહોંચી હેડ માસ્ટર સાહેબ પાસે. બંને ગયા હેડ માસ્ટરની ઓફિસમાં.

હેડ માસ્ટર કહે, "આવું ઓછું લખાય છે એટલે પ્રચલિત નથી પણ બાળે જે રીતે જોડણી કરી છે તે સાચી છે."

હેડ માસ્ટર સાહેબે પૂરા માર્ક્સ આપ્યા. વિદ્યાર્થી બાળ વંદન કરીને વર્ગમાં ગયો.

આ બાળ તે આપણો 'બાળ ગંગાધર ટિળક.' તેમણે સૂત્ર આપ્યું, "સ્વરાજ મારો જન્મસિધ્ધ અધિકાર છે."

અગડંબગડં : પરપોટા જાતજાતનાં

જોકરે પાણીની ચકલી ખોલી. પાણીમાં સાબુ ભળેલો હતો. પરિણામે પરપોટે પરપોટા ઊડવા લાગ્યા. એ બધા પાછા જુદા જુદા રંગવાળા અને ડિઝાઇનવાળા! એમની ગણતરી કરીને, દરેક ડિઝાઇનના ખાનામાં લખો એ કે ડિઝાઇનના કેટલા પરપોટા છે.

બાળ મિત્રો,

ઘણીવાર એવું બને છે કે, આપણી નાની અમથી ભૂલ છૂપાવવા આપણે જૂઠું બોલીએ છીએ. અને એ જુઠાણું પકડાઇ જાય તેવું બને તો ફરી પાછું બીજું એક જુઠાણું ચલાવવું પડે છે. એટલે બને છે એવું કે, અસ્સલમાં જે નાનકડી ભૂલ હતી તેના કરતાં આ જૂઠી વાતોના કારણે આપણે વધારે સહન કરવું પડે છે અને અપમાનિત થવું પડે છે.

ત્યારે સારો રસ્તો એ છે કે, પહેલેથી જ ભૂલ કબૂલ કરી લેવી જેથી સાચી - ખોટી વાતો જોડી કાઢવી પડે નહીં. અને મા-બાપને પણ આપણા સાચા - બોલાપણાને પણા માટે માન થાય. અને તેની ખુશીમાં આપણે કરેલી નાનકડી ભૂલ 'વિસરાઇ જાય કે માફ કરી દેવામાં આવે એવું બને.'

માટે હંમેશાં સાચું બોલવાનો આગ્રહ જ રાખવો. તેનાથી સારી ટેવો પડસે અને શું બોલ્યાં હતા તે યાદ નહીં રાખવું પડે. ચાલો, આજે સચ્ચાઇની વાર્તા કહીએ.

સોના જેવો તડકો

સોના જેવો તડકો મારા
આંગણિયામાં આવે,
ચકલી - પોપટ - મોર - કબૂતર
ગીત નવા સંભળાવે
ભૂખ્યાં પંખી કાજે વેર્યા
મેં તો ઘઉં ને ચોખા.
પંખી એને ચણતાં જાતાં
કરી કરીને નોખાં.
પિંકી પછી મમ્મી પાસેથી
ગરમ રોટલી લાવે... સોના જેવો.
પાંખ ફેલાવી ટહુકા કરતાં
મીઠું મીઠું હસતાં
વ્હાલાં લાગે એવાં પંખી
દિલમાં મારા વસતાં
પેટ ભરાતાં, જળ પી લઇને
પાંખ બધાં ફફડાવે... સોના જેવા.

- હરીશ પંડ્યા